

سود سهام؛ زیر ذره بین

ترجمه: نادیا نازی

Th. Toomse-Smith

اطلاعات در مورد سود سهام اعم از جاری و آینده، از جمله موارد بحرانی برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران است. سود سهام به بازده مورد انتظار کوتاه‌مدت و درک سرمایه‌گذار از مسیر درازمدت فعالیت تجاری مرتبط است. رویه، راهبرد و خطمشی سود سهام، اغلب جایی است که می‌توان افشا را بهبود داد.

در نوامبر ۲۰۱۵، کارگاه گزارشگری مالی شورای گزارشگری مالی (IFRS)، به دنبال ایجاد تغییر، به ارائه نشریه‌ای با عنوان **افشای سود سهام - خطمشی و رویه** اقدام کرد. گزارش بر مبنای داده‌های ۱۹ شرکت و ۳۱ سازمان سرمایه‌گذاری تهیه شده بود. این گزارش، برای اطمینان بخشی از دقیق بودن خطمشی سودآوری درباره متغیرها، و انعطاف‌پذیری ذاتی رویکرد مورد نظر نسبت به سود سهام و توضیح درستی رویکرد، بهبود افشای خطمشی سودآوری را پیشنهاد می‌دهد. در اعمال خطمشی، گزارش یادشده، افشای قضاوت‌های انجام‌شده و یک رویکرد مقیاس‌بندی شده برای تعریف وجه نقد در دسترس و سود تقسیم‌پذیر را توصیه می‌کند.

تغییرهای خرد یا کلان

در فصل دوم همین سال، کارگاه افشا، این موضوع را بررسی کرده چگونه ۳۱۳ شرکت عضو از ۳۵۰ شرکت اف‌تی‌اس‌بی (FTSE 350)، پیشنهادهای سرمایه‌گذاران را پیاده کرده‌اند.

- ۱۳۲ شرکت، برخی از پیشنهادهای افشای کارگاه گزارشگری مالی را پیاده کردند.
- آشکارترین تغییر، گنجانیدن یک ارجاع برای سود تقسیم‌پذیر یا ذخایر تقسیم‌پذیر بود، با ۵۸٪ از ۱۰۰ شرکت عضو اف‌تی‌اس‌بی (FTSE 100) که سطحی از افشا را انجام داده بودند (که از ۴۰٪ در ۲۰۱۵ بیشتر بود)، و ۴۸٪ که موارد زیر را افشا کرده بودند:
 - مبلغ سود/اندوخته تقسیم‌پذیر در شرکت مادر؛ یا
 - عنصرهایی از سود/اندوخته تقسیم‌پذیر که تقسیم‌پذیر نیستند؛ یا
 - ارجاع به اندوخته‌های تقسیم‌پذیر که آیا کافی و عمده بوده است.
- تغییر در ۲۵۰ شرکت عضو اف‌تی‌اس‌بی (FTSE 250) کمتر دیده می‌شد. برای نمونه، تنها ۳۰ درصد شرکتها سود تقسیم‌پذیر یا اندوخته‌ها را افشا کرده بودند.
- برخی شرکتها (از میان ۳۵۰ شرکت اف‌تی‌اس‌بی)، افشای ریسک سود سهام یا معیارهای در نظر گرفته‌شده در تعیین خطمشی سود سهام را

International Accounting Standards Board

بهبود بخشیده بودند.

• برخی شرکتها (از میان ۳۵۰ شرکت اف تی اس بی)، یادداشتهای توضیحی درباره خطامشی تعیین شده برای سود سهام در محیط واقعی را وسعت بخشیدند؛ گرچه شرکتها ممکن بود بهبودهای بیشتری در این زمینه انجام دهند.

دامنه بهبود

در جریان بررسی، کارگاه افشا عرصه‌هایی را نیز مشخص کرد که شرکتها فرصت داشتند برای بهبود بیشتر در آنها گام نهند. عرصه‌های اصلی موارد زیر را دربر می‌گرفت:

- **تشخیص پیوند صریح بین سود، ریسکهای اصلی و پایداری:** گزارش بعدی کارگاه افشا با عنوان «ریسک و پایداری (فصل چهارم ۲۰۱۷)، به اهمیت ارتباط میان مدل کسب‌وکار، ریسکهای مدل کسب‌وکار، و پیامدهای ممکن آنها بر پایداری اشاره خواهد کرد. سرمایه‌گذاران در نظر می‌گیرند که راهبرد تقسیم سود باید عنصری از هر سه مورد اشاره شده باشد: یا به‌عنوان یکی از پیامدها (مدل کسب‌وکار)، چیزی که ممکن است از ریسکها تأثیر بگیرد، یا به‌عنوان یک قسمت بااهمیت از امکان کاهش پاسخها (پایداری).
- **ارتقای افشا درباره محدودیتها:** یا از طریق تهیه جزئیات درباره پایداری سود سهام، یا از طریق شفاف‌سازی سطح سود/وجوه نقدی توزیع‌شدنی یا یکی دیگر از عوامل محدودکننده (به‌ویژه در ۳۵۰ شرکت عضو اف تی اس بی).
- **یادداشتهای توضیحی کامل‌تر در مورد معنی خطامشی در محیط واقعی:** یا از طریق توضیح اینکه خطامشی «پیش‌رونده» (یا توضیح معادل آن) در ارتباط با رشد چه معنی می‌دهد (به عبارت دیگر، چه چیزی آن را پیش‌رونده می‌سازد) یا روشن ساختن اینکه چگونه «نسبتهای بازده سهام» محاسبه می‌شوند.
- **ارتقای درک چارچوب و فرایند:** از طریق مشخص کردن محلی که سود در گروه ایجاد می‌شود، چگونگی جریان یافتن سود به شرکت بالاتر، و هرگونه محدودیت‌های مربوط (جاری یا ممکن) نسبت به آن جریان.

نتیجه آزمون

کارگاه افشا که با استمرار پیشرفت‌های انجام‌شده به‌وسیله شرکت‌های مشخص شده در مطالعه، ترغیب شده است، خوشحال است که می‌بیند شرکتها به درخواستهای سرمایه‌گذاران برای افزایش شفافیت افشا در مورد سود/اندوخته تقسیم‌پذیر، پاسخ می‌دهند. مطالعه درباره پیاده‌سازی، سودمندی پروژه‌های کارگاه افشا را برای شرکتها و سرمایه‌گذاران نشان می‌دهد.

بهروشها به‌توسعه ادامه می‌دهند. شرکتها باید به ارتقای افشا در این حیطه ادامه دهند و فصل گزارشگری سال جاری، بهترین زمان برای توجه به این موضوع است. جزئیات بیشتر را ممکن است در مطالعات پیاده‌سازی (شامل مثالهای افشا) در مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی کارگاه افشا پیدا کنید.

پانویس:

1- Disclosure of Dividends- Policy and Practice

منبع:

Toomse-Smith Th., **Dividends: Under the Microscope**, www.ifac.org, 2017